Scris de Florin Rusu
Miercuri, 17 August 2011 11:04

Untitled document

Nici nu s-a uscat bine cerneala electronica pe textul referitor la solutia salvatoare a investitiilor publice ca unul dintre cei mai celebri vulgarizatori ai lui Keynes, Paul Krugman, a avansat o idee revolutionara (insa nu noua, inedit e doar faptul ca n-a fost “produsa” la o bere, ci in studiorile CNN). E adevarat ca acesta n-a propus ca solutie anticriza angajarea de functionari publici care sa taie frunze la caini, ci la extraterestri. Si nu frunze, ci probabil arme de distrugere in masa intergalactice. Pentru ca, ne asigura Krugman, inventarea unui pericol extraterestru ne va scoate in 18 luni din criza, fara nici o problema.

Ce m-a frapat (ideea in sine a razboiului ca solutie la rezolvarea problemei cererii agregate si, implicit, a somajului, nu este noua, doar ca asa cum spuneam unor prieteni la o bere, data fiind amplitudinea actualei crize, SUA au nevoie de un razboi cu martienii, unul cu Iranul nu le ajunge) este asemanarea fizica dintre Krugman si Robert de Niro, din Wag the Dog . Si similitudinea cinismului din limbaj. Doar ca Robert de Niro avea nevoie de 11 zile pentru a salva un presedinte, in timp ce Krugman are nevoie de 18 luni pentru a salva si el un presedinte, care risca sa intre in istorie ca primul care a pierdut ratingul AAA al SUA, si o ideologie, care e pe cale sa transforme o criza imobiliara (din 2007 din SUA) intr-una interplanetara.

Aplicand in mod obsesiv aceleasi masuri: stimuli monetari (dobanzi de referinta zero, plus QE1,QE2, QE3…QE1984) si fiscali (principalul motiv pentru care datoria SUA a sarit de 100% din PIB, motiv pentru care statul american a fost si downgradat)! Pentru a “salva” economia mondiala in criza din 2007, statele au intervenit masiv atat cu stimuli monetari, cat si fiscali pentru a accelera revenirea economica. Au ignorat insa total costurile, care se vad acum: stimulii monetari au dus la o apreciere a activelor si nu la combaterea somajului, cum spera si spunea Ben Bernanke, iar stimulii fiscali (si bail-out-urile pe bani publici) au refuzat pe de o parte pietei sansa de a se reaseza pe pozitii mai sanatoase, de a-si gasi un nou “echilibru”, iar pe de alta au condus la criza datoriilor suverane. In plus, SUA si-au gasit cel mai prost moment sa adopte politici sociale europene (Medicare sau Medicaid pe timpul lui Bush, Obamacare pe

timpul lui Obama), ce a condus la o adancire a deficitelor. In actuala criza, interventionistii au ignorat nu una (ca de obicei), ci doua faze ale stimularii econmiei, prin stimuli fiscali si monetari. Au luat in calcul doar prima faza, a momentului impunerii stimulului, cand avem de-a face cu un efect pozitiv pe termen scurt asupra PIB-ului. Cand stimulul este retras, ceea ce se intampla in prezent, are loc o reducere egala si de sens opus a PIB-ului. In faza a treia stimulul trebuie platit din majorari de taxe, inflatie sau noi imprumuturi, fapt ce duce la o reducere suplimentara a PIB-ului – ceea ce anticipeaza pietele in prezent. De aceea, de-a lungul intregului ciclu, orice stimulare fiscala si monetara a economiei, are un efect negativ net asupra economiei.

Insa ceea ce-i sperie cel mai rau pe investitori este incertitudinea a ceea ce vor face guvernele. Ele nici macar nu mai pot aplica solutiile keynesiste clasice. Nu mai pot stimula fiscal economia din cauza datoriilor publice nesustenabile si nu o mai pot stimula nici monetar din cauza faptului ca dobanzile bancilor centrale sunt deja aproape de zero.

Noroc cu Krugman, care a gasit solutia salvatoare: inventarea razboiului cu martienii. Albanezii lui de Niro nu sunt suficienti. Ar mai fi existat o sansa, insa probabil ca Krugman l-a blestemat deja pe Obama pentru momentul prost in care a ales sa-l impuste pe Osama. Cata nevoie ar fi avut Krugman, si Statele Unite, de el in prezent. Si de cateva reusite spectaculoase ale teroristului numarul unu al lumii. Capitalul electoral al uciderii lui Osama deja s-a erodat, asa ca in acest moment Obama nu mai are alta sansa decat sa apeleze la solutiile vrajitorului Krugman.

Care ar putea pune pe hartie scenariul SF al unei productii de succes. Pornind de la datele existente: avem un presedinte in cadere libera, o economie care incetineste, somaj ridicat, dobanzi zero, si un Congres care ameninta sa taie cheltuielile, inclusiv cele de aparare. Solutia: ne trebuie un regizor! Singurul care a mai facut ceva similar (show-ul radiofonic care a terifiat America pentru o zi - The War of the Worlds), Orson Welles, este mort, din pacate. In plus, nici nu te puteai baza pe el, din cauza atasamentului sau (extrem de zbuciumat, ce-i drept) fata de Shakespeare si Cervantes, implicit de valorile traditionale ale Occidentului, si de privirea sa critica la adresa noului establishment modern (fie ca e vorba de Hollywood sau de Casa Alba). Krugman beneficiaza in schimb de o masina de manipulare a opiniei publice mult mai performanta decat publicatia cetateanului Kane si de progenituri mult mai rasfatate si distuctive decat cea a familiei Amberson . Scenariul conspirationist nu trebuie sa mai fie plasat intr-un mic orasel de provincie, ca in Strainul , ci direct in inima Washingtonului, la Casa Alba.

The Third Man

